

XI. Teurastamo.

Teurastamon toimintaa koskeva kertomus¹⁾ v:lta 1936 oli seuraavan sisältöinen:

Teurastamolautakunta. *Kokoonpano ja kokoukset.* Kokouksessaan joulukuun 18 p:nä 1935 kaupunginvaltuusto valitsi teurastamolautakunnan puheenjohtajaksi kauppaneuvos S. A. Hariman (Hohenthal) sekä lautakunnan muiksi jäseniksi kaupungineläinlääkäri eläinlääketieteen tohtori W. Ehrströmin, toimittaja A. E. Leinon, osastopäällikkö F. Moisalan ja pankkivirkailija A. E. Monnbergin. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli sosialijohtaja J. W. Keto. Lautakunnan varapuheenjohtajana toimi eläinlääketieteen tohtori W. Ehrström ja sihteerinä kaupunginhallituksen kansliasihteri A. Blomberg.

Teurastamolautakunta kokoontui v. 1936 14 kertaa ja oli sen käsittelemien asiain pykäläluku 168 ja sen lähettämien kirjeiden luku 99.

Lausunnot y. m. Lautakunnan kertomusvuonna kaupunginhallitukselle antamista lausunnoista ja esityksistä mainittakoon seuraavat: ehdotus että teurastamolla saataisiin myydä eläimiä pitoeläimiksi; ehdotus lisäykseksi teurastamon järjestyssääntöihin ja taksaksi maksujen laskemiseksi elävän karjan myyntiosaston käyttämisestä; lausunto Karja- ja Maataloustuotteiden Tukkukauppiasliiton Uudenmaan läänin maaherralle tekemästä, elävän karjan myyntimaksuja koskevasta valituksesta; esitys nuoremman tarkastuseläinlääkärin viran täyttämisestä; esitys määrärahan myöntämisestä sellaisten muutostöiden suorittamista varten teurastamon jäähdyttämössä, että sen eräässä osastossa voitaisiin säilyttää myös hedelmiä; esitys määrärahan myöntämisestä käyttöpäällikkö K. V. Virtaselle jäähdyttämöiden toimintaan tutustumista varten lähinnä Skandinaviassa; lausunto virkasääntöön ehdotetusta muutoksesta; lausunto kaupunginhallituksen asettaman komitean ehdotuksesta viranhaltijain palkkaluokittelussa esiintyvien epäkohtien oikaisemiseksi; sekä esitys teurastamon erinäisten virkojen vakinaistamisesta. Terveystoimintalautakunnalle jätettiin anomus saada tarpeen vaatiessa avata lihanarkastamo klo 5.

Laitoksen toiminta selviää teurastamon johtajan laatimasta, järempänä esitetystä kertomuksesta ja tilastollisesta selvityksestä.

Laitoksen toiminta. Maatalousministeriön lokakuun 8 p:nä 1936 antamalla päätöksellä julistettiin Helsingin kaupungin teurastamo yleiseksi teurastamoksi.

Muutokset henkilökunnassa. Helmikuun 29 p:nä eronneen kirjanpitäjä L. Lahtisen tilalle valittiin ekonomisti V. Kivi elokuun 1 p:stä lukien. Virkaa hoiti väliaikaisesti maaliskuun 1 p:stä heinäkuun 31 p:ään vaakaaja K. Carlander. Tilapäisinä korjausmiehinä toimivat O. Heimola helmikuun 17 p:stä ja V. Riutta maaliskuun 29 p:stä lukien sekä A. Nisonen toukokuun 25 p:n ja joulukuun 16 p:n välisenä aikana. Kesäkuun 30 p:nä eronneen v. t. nuo-

¹⁾ Eräät kertomusta seuranneet taulukkotiedot, joita ei ole tähän merkitty, on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa v:lta 1937.

remman tarkastuseläinlääkäriin W. Castrénin tilalle määrättiin eläinlääkäri V. Troberg heinäkuun 1 p:stä lukien. Heinäkuun 31 p:nä eronneen vaakaaja J. A. Karjalaisen tilalle nimitettiin ylimääräinen jäähdyttämönhoitaja R. Nyholm elokuun 1 p:stä lukien. Ylimääräiseksi vaakaajaksi otettiin A. Nikula elokuun 1 p:stä lukien. Apu- ja puhtaanapitomiehiksi otettiin M. Flinkman ja F. Lehto syyskuun 1 p:stä, E. Hyvärinen, E. Keltamäki ja O. Lindberg syyskuun 15 p:stä sekä V. Schohin syyskuun 16 p:stä lukien. Teurastajaoppilaiksi otettiin A. K. Rintala ja A. J. Strandberg marraskuun 1 p:stä sekä O. Saarenpää marraskuun 11 p:stä lukien.

Sairaslomaa nauttivat trikiinintutkija I. Berglund helmikuun 25 p:stä maaliskuun 23 p:ään, sijaisenaan V. Troberg; lämmittäjä N. Lahti helmikuun 26 p:n—maaliskuun 25 p:n sekä maaliskuun 27—29 p:n välisenä aikana, sijaisenaan V. Riutta; siivooja H. M. Tuomiluoto maaliskuun 12—22 p:n välisenä aikana, sijaisenaan J. Kivimäki; ja siivooja B. Valovirta maaliskuun 17—21 p:n välisenä aikana, sijaisenaan H. Hill. Sairaslomaa nauttivat vielä ilman erityistä sijaista leimaaja R. Träskman helmikuun 4 p:stä maaliskuun 5 p:ään; vaakaajat J. A. Karjalainen maaliskuun 10—12 p:n, H. Heino maaliskuun 14—16 p:n ja K. Carlander maaliskuun 17—19 p:n välisenä aikana; halliapulaiset E. Johansson maaliskuun 11 p:stä 15 p:ään, V. Lindberg maaliskuun 14 p:stä 16 p:ään ja E. Wulff maaliskuun 16 p:stä 17 p:ään; halliyliesimies R. Åkerman maaliskuun 13 p:stä 15 p:ään; halliesimies H. Nordberg maaliskuun 18 p:stä 19 p:ään; portinvartija J. E. Leivo maaliskuun 20 p:stä 26 p:ään sekä apu- ja puhtaanapitomiehet F. Lehto lokakuun 8 p:stä 24 p:ään ja E. Hyvärinen joulukuun 11 p:n.

Harjoittelijat. Lihantarkastusharjoittelijoina olivat seuraavat eläinlääkärit, jotka myös harjoittelivat laboratoriossa: Y. Aalto, O. Andersson, T. Bondestam, S. Christerson, L. J. Fabritius, N. von Hellens, J. Holmberg, V. Lehtonen, H. Lydman, A. J. Nyberg, V. A. Paattinen ja E. Åström. Trikiinintutkijaharjoittelijoina olivat neidit L. Aalto, U. Marklund, S. Munter ja S. Viitanen.

Retkikuntia. Niinkuin ennenkin kävi kertomusvuonna lukuisia retkikuntia teurastamoon tutustumassa. Erikoisesti mainittakoon n. s. Helsinki-viikon, maaliskuun 1—8 p:n, ja lihataloudellisen viikon, marraskuun 8—14 p:n välisenä aikana järjestetyt retkikunnat.

Teurastusosastot. *Teurastushalleissa* teurastettiin ja tarkastettiin seuraava määrä eläimiä:

	1934.	1935.	1936.
Sonneja ja härkiä	1,942	1,985	3,101
Lehmiä	7,695	7,442	10,573
Hiehoja ja isoja vasikoita	7,459	6,905	9,219
Pikkuyasikoita	816	800	1,158
Lampaita	3,326	4,585	5,475
Sikoja	9,310	11,843	16,313
Porsaita	16	65	59
Hevosia	50	63	83
Poroja	—	—	15
Yhteensä	30,614	33,688	45,996

Yllä luetellut v:n 1936 ruhot vastasivat 3,671,194 kg lihaa, josta 61.0 % oli nautakarjan-, 1.8 % lampaan-, 36.7 % sian- ja porsaan- sekä 0.5 % hevosenlihaa. Lisäksi teurastettiin 24,478 kanaa.

Teurastettua karjaa tarkastettaessa määrättiin erikoiskäsiteltäväksi 121 kpl, kun taas seuraava määrä hylättiin:

	Hylättyjä koko ruhoja,		Hylättyjä ruhonosia,		Kaikkiaan, kg.
	kpl.	kg.	kpl.	kg.	
Sonneja	—	—	4	13	13
Lehmiä	19	2,847	57	580.5	3,427.5
Hiehoja ja isoja vasikoita ..	3	192	5	36	228
Pikkuvaskoita	2	33	1	2	35
Lampaita	3	29	6	14	43
Sikoja	20	1,460	118	567	2,027
Porsaita	3	91	—	—	91
Hevosia	—	—	1	8	8
Yhteensä	50	4,652	192	1,220.5	5,872.5

Teurastusosastoilla teurastetut eläimet olivat saapuneet kaupunkiin joko maanteitse tai rautateitse kuten alla olevasta yhdistelmästä lähemmin selviää:

	Maanteitse saapuneita.	Rautateitse saapuneita.	Kaikkiaan.
Raavaita, hiehoja ja vasikoita	6,891	17,160	24,051
Lampaita ja vuohia	1,281	4,194	5,475
Sikoja	11,281	5,032	16,313
Porsaita	18	41	59
Hevosia	1) 60	23	83
Poroja	—	2) 15	15
Yhteensä	19,531	26,465	45,996

Karjatallien käyttö. Eläinten talleissaolon vuorokausimäärä ilmenee seuraavista numeroista:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi.
Raavaita ..	164	203	168	249	284	245	685	867	237	224	438	301	4,065
Is. vasikoita	—	2	7	17	12	24	—	80	5	8	—	—	155
Pikkuvaskoita	11	11	—	—	—	—	31	—	—	—	—	—	53
Lampaita ..	9	2	1	4	25	46	18	292	37	51	22	28	535
Sikoja	137	119	73	84	214	139	213	196	115	87	91	128	1,596
Porsaita ..	—	—	1	5	—	2	—	15	—	—	—	12	35
Hevosia ..	—	—	—	2	59	—	1	6	1	3	—	3	75

Kaikista teuraseläimistä oli talleissa yli yön keskimäärin 14.2 %. Hevosista oli yli yön 90.4 %, porsaista 59.3 %, sonneista, häristä ja lehmistä 29.7 %, sioista 9.8 %, lampaista 9.8 % ja hiehoista sekä isoista ja pienistä

1) Teurastamoon saapui lisäksi 5 hevosta, jotka kuitenkin vietiin elävinä pois. —

2) Saapuneet Helsingin poronäyttelyyn ja sieltä teurastamoon.

vasikoista 2.0 %. Heiniä myytiin 17,592 kg, kauroja 686 kg ja kauranrouheita 408 kg.

Suolipesimössä puhdistettiin eri kuukausina seuraavat määrät eri eläinten elimiä:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi.
Raavasten, sikojen, hevosten..	2,299	1,715	1,881	2,162	3,532	3,744	4,720	5,196	4,600	3,363	3,366	3,007	39,585
Pikkuvasikoiden, lampaiden, porsaiden	116	806	76	97	215	415	683	1,821	1,770	863	536	278	7,676

Näistä 296 oli muualla teurastettuja raavaita ja 984 muualla teurastettuja pikkuvasikoita, lampaita ja porsaita.

Lihantarkastamossa tarkastettiin v:n 1936 kuluessa kaikkiaan 2,579,976 kg lihaa keskipainojen mukaan laskettuna. Tarkastukset kohdistuivat 90,148 kg:aan paloiteltua lihaa, sekä alla mainittuihin ruholajeihin; vertauksen vuoksi julkaistaan v:n 1935 vastaavat luvut:

	1935.		1936.	
	Koko ruhoja, kpl.	Puoli-ruhoja, kpl.	Koko ruhoja, kpl.	Puoli-ruhoja, kpl.
Sonneja ja härkiä	433	2	132	—
Lehmiä	5,330	28	4,990	14
Hiehoja ja isoja vasikoita	16,813	5	16,308	8
Pikkuvasikoita	23,421	41	23,949	24
Lampaita ja vuohia	14,768	8	14,430	11
Sikoja	8,364	217	7,382	193
Porsaita	294	—	406	—
Hevosia	141	—	117	—
Yhteensä	69,564	301	67,714	250

Tarkastusten johdosta erikoiskäsiteltiin 12 raavasta ja 26 isoa vasikkaa sekä hylättiin seuraava määrä koko ruhoja ja ruhojen osia:

	Hylättyjä koko-ruhoja,		Hylättyjä ruhonosia,		Kaikkiaan, kg.
	kpl.	kg.	kpl.	kg.	
Sonneja	—	—	4	31	31
Lehmiä	41	5,803	34	686	6,489
Isoja vasikoita	19	792	38	314	1,106
Pikkuvasikoita	308	4,241.5	151	609	4,850.5
Lampaita	10	85	6	7	92
Sikoja	35	1,378	199	761	2,139
Porsaita	6	61	1	8	69
Hevosia	7	1,277	4	57	1,334
Paloiteltua lihaa	—	—	—	—	1,059.2
Yhteensä	426	13,637.5	437	2,473	17,169.7

Vuotia tarkastettiin seuraava määrä:

Kuukausi.	Tarkastettuja vuotia kaikkiaan,		Tarkastettuja vuotia, joissa havaittiin nykyvikoja,		luonnonvikoja ¹⁾ ,	
	kpl.	%.	kpl.	%.	kpl.	%.
Tammikuu	1,059		65	6.1	21	2.0
Helmikuu	846		55	6.5	18	2.1
Maaliskuu	801		43	5.4	49	6.1
Huhtikuu	1,070		22	2.1	93	8.7
Toukokuu	1,747		53	3.0	217	12.4
Kesäkuu	1,633		55	3.4	133	8.1
Heinäkuu	2,776		126	4.5	319	11.5
Elokuu	3,786		107	2.8	432	11.4
Syyskuu	3,026		154	5.1	142	4.7
Lokakuu	2,160		142	6.6	58	2.7
Marraskuu	2,151		78	3.6	28	1.3
Joulukuu	1,338		40	3.0	8	0.6
Koko vuosi		22,393	940	4.2	1,518	6.8

Vienti ulkomaille ja tuonti sieltä. Ulkomaille vietiin v. 1936 seuraava määrä lihaa:

	Nautoja, kpl.	Lampaita, kpl.	Sikoja, kpl.	Hevosia, kpl.	Yhteensä, kg.
Tammikuu	13	—	121	—	10,497
Maaliskuu	76.5	3	97	2	17,494
Huhtikuu	32	—	8	—	4,067
Yhteensä	121.5	3	226	2	32,058

Virosta tuotiin elokuussa 425 elävää nautaa ja 182 elävää lammasta.

Tukkumyyntihallia, jäähdyttämöä ja jäädyttämöä käytettiin eri kuukausina seuraavasti:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Joulu.	Koko vuosi.
Tukkumyyntihallissa myytyjä.													
Raavaita, kpl.	2,950	2,890	2,879	3,017	3,034	2,180	2,883	3,553	4,320	4,224	4,386	3,467	39,783
Isoja vasikoita »	3,192	3,178	3,346	3,967	3,835	3,227	3,534	3,913	4,622	4,512	4,313	4,437	46,076
Pikkuvasikoita »	822	638	865	1,186	940	785	698	610	570	596	523	581	8,814
Lampaita »	2,381	2,007	1,803	1,775	1,381	1,001	2,102	4,955	7,202	8,070	5,117	3,051	40,845
Sikoja »	3,066	3,355	3,137	3,365	2,742	2,528	2,584	2,762	3,403	4,313	3,913	5,360	40,528
Porsaita »	70	33	39	21	20	8	7	5	4	16	8	75	306
Hevosia »	1	2	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	5
Muuta tavaraa, kg.	12,016	6,234	9,140	8,901	9,000	8,564	5,764	4,471	3,147	12,812	11,908	15,254	107,211
Riippuvien ruhojen osastoissa säilytettyjä.													
Raavaita, kpl.	3,443	2,751	2,587	2,729	3,744	4,104	4,303	5,832	5,707	6,823	7,903	4,811	54,737
Isoja vasikoita »	172	93	115	164	219	255	545	—	594	419	373	261	3,210
Pikkuvasikoita »	805	1,306	680	1,117	539	582	615	485	466	368	563	679	8,205
Lampaita »	557	760	371	497	427	362	878	2,656	4,026	3,847	2,199	793	17,373
Sikoja »	2,307	2,416	2,223	3,109	2,806	4,080	3,622	3,710	4,229	4,068	3,120	3,505	39,195
Porsaita »	39	56	42	49	8	6	7	9	30	102	39	83	470
Hevosia »	69	44	57	33	73	42	45	58	31	57	192	164	865
Muuta tavaraa, kg.	4,068	4,738	4,101	2,884	7,522	7,920	8,416	3,815	726	5,291	5,979	5,839	61,299

¹⁾ Hevosten vuotia ei ole otettu huomioon.

		Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi.
Tukkumyyntihallia käyttämättä teurastusosastoista kuumana lihana vietyjä.														
Raavaita,	kpl.	80	97	96	104	90	113	292	528	173	138	90	93	1,894
Pikkuvasikoita	»	2	2	7	2	1	1	10	8	18	3	4	1	59
Lampaita	»	7	6	1	1	—	—	20	74	20	1	4	14	148
Sikoja	»	45	17	45	11	16	23	28	32	32	33	38	50	370
Hevosia	»	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	4
Tarkastettuja, mutta ei tukkumyyntihallissa myytyjä.														
Raavaita,	kpl.	13	21	13	20	5	8	4	4	10	18	13	34	163
Isoja vasikoita	»	86	90	69	83	97	52	45	96	60	96	76	58	908
Pikkuvasikoita	»	1,955	1,739	2,416	3,527	1,796	732	658	590	922	1,658	1,952	1,879	19,824
Lampaita	»	94	47	47	59	57	46	25	180	255	406	185	92	1,493
Sikoja	»	64	89	101	90	45	32	16	26	65	66	144	90	828
Porsaita	»	16	5	12	4	1	—	2	4	3	1	3	18	69
Hevosia	»	10	17	6	12	8	—	6	4	7	13	16	16	115
Paloiteltua lihaa, kg.		3,909	5,071	4,944	6,706	7,282	6,641	2,779	410	2,788	8,125	8,117	23,956	80,728
Tukkumyyntihallin myyntimaksuja maksamatta teurastusosastoista vietyjä jäähdyttämässä pidettyjä.														
Raavaita,	kpl.	81	27	33.5	42	38	—	—	—	—	—	3	2	226.5
Isoja vasikoita	»	17.5	16	16	17.5	2	—	—	—	—	—	—	1	70
Pikkuvasikoita	»	10	—	—	7	2	—	—	—	—	—	—	—	19
Lampaita	»	7.5	3	—	8	3	—	—	—	—	—	—	—	21.5
Sikoja	»	144	156	64	271	289	—	12	132	64	50	109	283.5	1,574.5
Hevosia	»	3	—	3	4	5	2	—	—	1	9	5	9	41
Poroja	»	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
Jäähdyttämässä säilytettyjä.														
Metsänriistaa ja kanoja	kg.	1,172	262	4,643	—	—	256	382	1,250	4,784	13,177	6,835	8,033	40,794
Lihaa	»	—	4,343	—	—	50	—	—	—	4,729	17,958	11,153	7,530	45,763
Muuta tavaraa	»	—	—	—	15	30	—	—	—	—	208	136	—	389

Kilogrammoiksi muunnettuina muuttuivat edellä esitetyt numerot seuraaviksi:

Kuukausi.	Tukku-myyntihallissa myytyjä).	Riippuvien ruhojen osastoissa säilytettyjä).	Tukku-myyntihallia käyttämättä teurastusosastoista kuumana lihana vietyjä).	Tarkastettuja, mutta ei tukku-myyntihallissa myytyjä).	Tukku-myyntihallia käyttämättä teurastusosastoista jäähdyttäm. pidett. 2)	Jäähdyttämässä säilytettyjä).
Tammikuu ..	783,988	642,693	14,106	48,829	24,120	1,172
Helmikuu ..	764,189	567,901	13,971	50,427	17,769	4,605
Maaliskuu ..	761,671	521,769	16,163	57,415	9,579	4,643
Huhtikuu ..	857,011	608,859	14,555	78,801	29,775	15
Toukokuu ..	837,010	716,546	12,900	46,524	30,067	80
Kesäkuu	698,946	849,616	16,673	24,395	480	256
Heinäkuu ..	779,225	861,461	40,231	18,653	989	382
Elokuu	885,927	1,049,568	71,530	19,748	10,878	1,250
Syyskuu	1,052,677	1,107,518	25,386	31,029	5,514	9,513
Lokakuu	1,140,608	1,233,342	20,512	53,841	6,280	31,342
Marraskuu ..	1,107,876	1,307,417	14,766	60,692	10,568	18,123
Joulukuu	1,045,280	930,039	16,741	72,361	25,780	15,563
Koko vuosi	10,714,408	10,396,729	277,534	562,715	171,799	86,944

1) Todellinen paino. — 2) Keskipainoien mukaan

Punnitseminen. Seuraavat numerot valaisevat laitoksessa suoritettua muuta punnitsemista:

Punnittu.	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi.
Vuotia, kpl	1,864	1,555	1,541	1,846	2,494	2,351	3,317	4,417	3,689	2,649	2,588	2,463	30,774
Elävää karjaa »	16	—	13	—	20	—	75	561	13	—	78	—	776
Kuumaa lihaa:													
Hevosia, raavai-													
ta, sikoja, kpl.	461	312	419	350	176	110	218	221	176	291	341	270	3,345
Vasikoita, lampai-													
ta, porsaita, kpl.	5	10	29	29	19	24	49	48	22	9	9	5	258
Muuta tavaraa, kg.	2,591	2,968	1,622	2,339	2,393	5,065	13,378	13,225	16,041	10,238	6,293	5,899	82,052

Teurastamon juoksuratoja, sähkövinttureja y.m. laitteita käytettiin seuraavaa muualla tarkastettua lihamäärää varten:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi.
Raavaita, kpl.	1,558	1,593	1,712	1,715	1,340	847	1,007	1,045	1,653	1,791	1,665	1,592	17,518
Isoja vasikoita »	2,552	2,596	2,764	3,001	2,621	2,103	2,133	2,148	2,665	2,661	2,796	3,219	31,259
Pikkuvasikoita »	1,560	1,080	1,458	2,469	1,318	758	632	542	593	1,158	1,394	927	13,889
Lampaista »	1,812	1,358	1,192	1,224	932	589	1,309	2,531	3,581	4,295	2,912	2,014	23,749
Sikoja »	1,971	2,338	2,183	2,134	1,328	655	534	1,018	1,767	2,698	2,154	3,407	22,187
Porsaita »	49	13	53	6	17	7	5	1	1	11	7	57	227
Hevosia »	27	14	14	5	8	2	14	13	6	14	14	10	141
Muuta tavaraa, kg.	23,871	24,298	28,307	19,430	16,627	14,423	13,633	12,843	18,909	34,773	32,996	31,795	271,905

Näiden ruhojen lihamäärä oli todellisten ja keskipainojen mukaan laskettuna eri kuukausina seuraava:

	Kg.		Kg.
Tammikuu	525,079.0	Heinäkuu	294,384.0
Helmikuu	522,738.5	Elokuu	345,834.5
Maaliskuu	552,432.5	Syyskuu	485,844.5
Huhtikuu	566,411.0	Lokakuu	609,590.5
Toukokuu	426,796.5	Marraskuu	566,236.5
Kesäkuu	296,070.0	Joulukuu	616,477.0

Koko vuosi 5,807,894.5

Helsingissä myydyn **lihan hintojen** vaihtelu näkyy taulukosta III.

Käyttöosasto. *Lämpökeskus.* Eri rakennusten lämmittämistä ja tarvittavan lämpimän veden valmistamista varten on 2 Babcock & Wilcox vesiputkikattilaa à 190 m², yhteensä 380 m² 10 kg työpaineella, varustettuna 160 m²:n suuruisella savukaasu-etulämmittäjällä sekä koneellisella hiilensyöttölaitoksella (ketjuarinalla). Höyrykattilat on mitoittettu niin suuriksi, että käytännössä on yksi kattila kerrallaan, toisen toimiessa varalla. Lämpökeskuksen käyttö kuukausittain selviää seuraavasta taulukosta:

Kuukausi.	Höyrykattilat.				Arina- moot- tori käynyt.	Hiili- nosturi käynyt.	Vettä kulutettu, m ³ .	Kivihiiliä poltettu, tonnia.	Keskimääräinen käyttö vuorokaudessa.			
	N:o I.		N:o II.						Läm- mitet- ty.	An- nettu höy- ryä.	Vettä kulu- tettu, m ³ .	Kivi- hiiliä pol- tettu, tonnia.
	Läm- mitetty.	An- nettu höyryä.	Läm- mitetty.	An- nettu höyryä.								
Tammik.	439.00	423.00	—	—	431.25	27.00	66	93.7	14.10	13.39	2.1	3.0
Helmik.	530.30	517.40	—	—	525.05	22.45	90	118.1	18.18	17.51	3.1	4.1
Maalisk.	502.50	487.20	—	—	490.05	23.10	77	97.8	16.13	15.43	2.5	3.2
Huhtik.	371.45	355.45	—	—	364.50	17.02	59	73.4	12.23	11.51	2.0	2.4
Toukok.	190.35	178.35	—	—	194.40	10.03	30	42.9	6.09	5.46	1.0	1.4
Kesäk.	98.35	91.40	93.40	82.10	182.50	6.46	17	32.8	6.14	5.48	0.6	1.1
Heinäk.	—	—	217.55	198.35	205.20	6.46	23	28.0	7.02	6.24	0.7	0.9
Elok.	150.30	138.00	71.50	67.10	203.30	5.21	15	26.7	7.10	6.37	0.5	0.9
Syysk.	227.45	213.40	3.00	—	221.15	10.54	34	42.5	7.41	7.07	1.1	1.4
Lokak.	63.30	61.30	278.00	260.20	330.55	21.20	56	79.8	11.01	10.23	1.8	2.6
Marrask.	—	—	359.30	339.50	351.30	22.02	45	83.7	11.59	11.20	1.5	2.8
Jouluk.	—	—	372.00	353.30	362.50	21.30	66	89.2	12.00	11.24	2.1	2.9
Koko vuosi	2,575.00	2,467.10	1,395.55	1,301.35	3,864.15	194.39	578	808.6	10.51	10.13	1.6	2.2
Kattilat I ja II yhteensä	3,970.55	3,768.45										

Konekeskuksessa sijaitsee laitoksen pääjako sähköä, höyryä, lämmintä ja kylmää vettä varten, sekä jäähdytyshuoneiden jäähdyttämistä varten kaksi metyleenikloriidi turbokompressorია à 300,000 kaloria tunnissa yhteensä 600,000 kaloria tunnissa, tarpeellisine apukoneineen. Siihen kuuluvat lisäksi kaukomittaus jäähdytyshuoneiden lämmön ja kosteuden mittaamista varten, jäätehdas, jonka valmistuskyky on 10,000 kg kirkasta jäätä vuorokaudessa, varasto jään säilytystä varten ja korjauspaja metallitöitä varten. Eri koneiden käyttö selviää seuraavasta taulukosta:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi.
Käyttöaika tuntia ja minuuttia kaikkiaan.													
Jäähdytyskoneet	126.40	114.50	173.50	234.00	365.15	423.10	492.25	466.00	360.30	177.50	173.50	148.35	3,256.55
I	67.00	—	22.00	209.20	160.20	289.30	160.35	—	320.20	—	—	92.55	1,322.00
II	59.40	114.50	151.50	24.40	204.55	133.40	331.50	466.00	40.10	177.50	173.50	55.40	1,934.55
Suolaliuospumput													
jäähdyttämön	126.40	115.00	173.50	234.00	366.05	423.35	492.25	466.00	360.30	177.50	173.50	147.35	3,257.25
1	126.40	25.30	22.00	234.05	366.05	423.35	492.25	466.00	24.35	—	—	—	2,180.55
2	—	89.30	151.50	—	—	—	—	—	335.55	177.50	173.50	147.35	1,076.30
jäähdyttämön	126.50	115.00	173.50	234.05	365.40	423.35	492.25	466.00	362.40	177.50	173.50	147.35	3,259.20
3	34.25	—	22.00	234.05	365.40	417.50	492.25	466.00	24.35	—	—	—	2,057.00
4	92.25	115.00	151.50	—	—	5.45	—	—	338.05	177.50	173.50	147.35	1,202.20
jäähdytysveden kier- topumput	152.10	131.50	191.10	246.15	376.05	440.50	502.25	476.20	374.40	197.30	195.10	169.35	3,454.00
5	34.30	—	—	246.15	376.05	347.15	406.30	476.20	38.45	—	—	38.05	1,963.45
6	117.40	131.50	191.10	—	—	93.35	95.55	—	335.55	197.30	195.10	131.30	1,490.15
ilmapumppu	—	22.20	—	12.35	43.50	84.25	98.00	98.55	65.10	12.55	10.25	10.10	458.45
Tyhjöpumput	59.20	8.05	8.35	9.45	9.25	10.10	58.00	12.55	21.35	3.15	3.00	8.15	212.20
1	5.55	2.30	8.35	9.45	6.30	8.55	56.00	5.45	20.35	—	—	2.45	127.15
2	53.25	5.35	—	—	2.55	1.15	2.00	7.10	1.00	3.15	3.00	5.30	85.05

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko- vuosi.
Käyttöaika, tuntia ja minuuttia kaikkiaan.													
Jäähdyttämön tuuletta- jat													
I	128.30	97.40	173.50	230.45	352.35	395.15	456.10	446.55	342.15	175.50	167.50	137.35	3,105.10
II	120.45	99.40	173.50	230.45	351.35	395.15	454.10	446.55	342.15	175.50	167.50	140.05	3,098.55
III	118.30	88.15	142.40	207.05	331.35	372.55	467.40	444.10	360.30	177.50	173.50	147.35	3,032.35
Otsolaitteet													
I	25.15	—	—	—	—	18.20	31.05	31.00	30.00	30.00	—	—	165.40
II	25.15	—	—	—	—	18.20	31.05	31.00	30.00	30.00	—	—	165.40
Keskimääräinen käyttöaika, tuntia ja minuuttia vuorokaudessa.													
Jäähdytyskoneet	4.05	3.58	5.38	7.48	11.47	14.06	15.53	15.02	12.01	5.44	5.48	4.48	8.54
Jäähdyttämön tuuletta- jat	3.54	3.26	5.36	7.41	11.20	13.10	14.39	14.25	11.24	5.40	5.36	4.31	8.28
Jäähdyttämön tuuletta- jat	3.49	3.25	4.36	6.54	10.42	12.26	15.05	14.20	12.01	5.44	5.48	4.46	8.17
Jäähdytysvesipumppu .	4.54	4.33	6.10	8.12	12.08	14.42	16.12	15.22	12.29	6.22	6.30	5.28	9.26
Tonnia.													
Jäätä valmistettu	—	20.4	—	6.8	27.0	48.0	59.6	50.0	40.0	10.0	10.0	10.0	281.8
Kilogrammaa.													
Kloorikalsiumia käytetty	1,260	1,150	1,700	2,300	3,650	4,170	4,220	4,000	3,900	2,010	1,503	1,300	31,163

Sähkönkulutus. Laitoksen tarvitsema sähkövirta saadaan Helsingin kaupungin sähkölaitoksen muuntoasemalta pienjännitteisenä, suuria moottoreja varten 500 voltin ja pienempiä moottoreja varten 220/127 voltin jännitteellä. Eri jännitteisen sähkövirran kulutus kilovattitunneissa kuukausittain näkyvillä alla olevista numeroista:

	220/127 V:n va- laistusvirta, kWh.	220 V:n voimavirta, kWh.	500 V:n voimavirta, kWh.	Koko kulutus, kWh.	Huippukuor- mitus, 200 V. 500 V.
Tammikuu	7,855	8,192	22,880	38,927	53.2 —
Helmikuu	6,441	8,082	17,440	31,963	46.3 —
Maaliskuu	4,752	9,900	30,480	45,132	33.6 —
Huhtikuu	3,396	12,822	44,400	60,618	73.5 34.5
Toukokuu	2,288	17,539	70,320	90,147	74.5 37.4
Kesäkuu	1,475	20,581	80,400	102,456	74.6 38.9
Heinäkuu	1,912	23,705	95,520	121,137	67.5 35.7
Elokuu	2,916	22,923	86,960	112,799	68.6 35.3
Syyskuu	4,098	18,711	68,720	91,529	81.7 37.4
Lokakuu	6,642	10,659	33,120	50,421	43.8 —
Marraskuu	9,443	10,432	33,360	53,235	53.2 —
Joulukuu	8,357	8,758	29,360	46,475	55.1 —
Koko vuosi	59,575	172,304	612,960	844,839	— —

Vedenkulutus kuutiometreissä laskettuna oli seuraava:

Lämpökeskus	578	Jään valmistus	285
Jäähdytyskoneet	7,697	Tukkuu- ja ravintola	660
Lämminvesisäiliö I	5,374	Jäähdyttämöt	102
» II	7,568	Sikateurastamo ja laboratorio	2,347
Hallintorakennus ja ravintola	2,070	Suolipesimö	10,521
Ilmapumppu	248	Mahantyhjennyshuone	17,478

Suurkarjan teurastamo	5,561	Vuotavarasto	99
Lihantarkastamo	144	Lantala	1,579
Saniteettiteurastamo	311	Rautatievaunupesimö I ..	2,378
Suurkarjan talli	548	Rautatievaunupesimö II ..	340
Pienkarjan talli	443	Muu kulutus	906

Yhteensä 67,237

Alla olevat numerot osoittavat vedenkulutuksen kuutiometreissä kuukausittain:

Tammikuu	3,611	Toukokuu	5,131	Syyskuu	6,218
Helmikuu	3,829	Kesäkuu	6,823	Lokakuu	5,526
Maaliskuu	3,576	Heinäkuu	9,407	Marraskuu	5,986
Huhtikuu	4,375	Elokuu	7,956	Joulukuu	4,799

Rautatievaunupesimöl. Teurastamolle on uskottu saapuvien liha- ja karjavaunujen puhdistus ja desinfioiminen. Eri kuukausina puhdistettiin rautatievaunuja seuraavasti:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi.
Lihavaunuja ..	268	249	247	267	219	153	156	179	234	282	267	269	2,790
Karjavaunuja ..	169	155	158	194	268	252	319	409	404	353	340	227	3,248
Yhteensä	437	404	405	461	487	405	475	588	638	635	607	496	6,038

Keskimääräinen vedenkulutus vaunua kohden oli 0.677 m³.

Laboratorio ja sairastosasto. Vuoden kuluessa tehtiin laboratoriossa 397 täydellistä ja 162 pienempää bakteriologista tutkimusta, 29 histologista tutkimusta, 475 keittokoetta sekä 24,353 sian ruhoa ja 60,148 kiloa paloiteltua sianlihaa koskevat triikiinikokeet.

Täydellisistä koko ruhoja koskevista bakteriologisista tutkimuksista annetaan tässä seuraavat yksityistiedot:

Ruhot olivat saapuneet:			Ruhot olivat:								Tutkimukset osoittivat ruhojen olevan:				Tutkittuja koko ruhoja kaikkiaan.
Lihantarkastamosta.	Teurastushalleista	Muulta.	Isoja nautoja.	Hienoja ja isoja vastikotia.	Pikkuvastikotia.	Lampaita.	Siikojia.	Porsaita.	Hevosia.	Septikemisia.	Vahvasti	Heikosti	Bakteerivapaita		
											bakteeripitoisia.				
271	109	17	138	103	90	2	54	7	3	82	56	195	64	397	

Kaikista tutkituista ruhoista 20.7 % oli septikemisiä, 63.2 % bakteeripitoisia ja 16.1 % bakteerivapaita.

Septikemisistä ruhoista mainittakoon vielä seuraavaa:

Ruhot olivat saapuneet:				Ruhot olivat:					Septikemian olivat aiheuttaneet:										Septikemisiä ruhoja kaikkiaan.
Lihan-tarkas-tusta.	Lihan-tarkas-tusta.	Teurastus-halleista.	Muualta.	Isojen nautojen.	Hiehojen.	Pikku-vasikoiden.	Sikojen.	Porsaiden.	Hevosien.	Kolhakkien.	Streptokokit.	Diplostreptokokit.	Diplokokit.	Bipolari-bakteerit.	Punatauti-bakteerit.	Interna-dusyrimä.			
Absoluuttiset luvut.																			
66	11	5	16	1	49	12	3	1	44	23	7	1	1	5	1	82			
Prosenttiluvut.																			
24.4	10.1	29.4	11.6	1.0	54.4	22.2	—	—	53.7	28.0	8.5	—	—	—	—	—	—		

Täydellisen bakteriologisen tutkimuksen yhteydessä tehtiin ruhoista keittokokeita ja todettiin 90 ruhossa vierasta hajua, tehden tämä 22.7 %.

Tutkimusten perusteella hävitettiin 123 koko ruhoa (31.0 %). Ainoastaan keittokokeen perusteella hävitettiin 16 ruhoa (13.0 %). Taulukko II osoittaa syyn tai taudin, joka oli aiheuttanut tutkimuksen.

Bakteriologisista ruhonosia koskevista tutkimuksista 13 oli pernarutto-, 124 tuberkuloosi- ja 25 muita kokeita. Kaikki pernaruttokokeet olivat kielteiset, 88 tuberkuloosikoetta oli myönteisiä (71.0 %).

Tuberkuloosin varalta tutkituista ruhoista 118 oli saapunut teurastushalleista, joista 84 oli myönteisiä, ja 6 lihan tarkastamolta, joista 4 oli myönteisiä. Eläinlajeihin nähden jakautuivat tuberkuloosikokeet seuraavasti: 5 nautaa, joista 3 oli myönteisiä, 2 hiehoa, joista 1 oli myönteinen, 116 sikaa, joista 83 oli myönteisiä, sekä 1 porsas, joka myös oli myönteinen.

Myönteinen tulos saatiin 72 kertaa pelkästään mikroskooppitutkimuksella, tehden nämä 81.8 % myönteisistä kokeista. Muut myönteiset tulokset saatiin marsukokeilla.

Histologiset tutkimukset jakautuivat 6 lois-, 8 kasvain- ja 15 muuhun kudostutkimukseen. Tutkimusten tulokset olivat m.m. 2 eecinococcusta, 2 carcinomaa, 3 actinomycomia.

Trikiinien varalta tarkastettiin 16,372 sikaa ja porsasta teurastushalleista sekä 7,981 sikaa ja porsasta sekä 60,148 kiloa paloitetua sianlihaa lihan tarkastamolta. Trikiinejä ei ole todettu.

Keittokokeet jakautuivat 397 täydellisen bakteriologisen tutkimuksen yhteydessä tehtyyn ja 78 yksinomaan keitto- ja paistamiskokeeseen. Vierasta hajua todettiin edellisestä 90:ssä (22.7 %) ja jälkimmäisissä 34:ssä (43.6 %). Haju oli voimakas 59:ssä tapauksessa ja heikko 65:ssä tapauksessa jakautuen eläinlajeihin nähden seuraavasti:

	Kokeita Vierasta hajua				Kokeita Vierasta hajua		
	kaikkiaan.	todettu. Luku.	%.		kaikkiaan.	todettu. Lukua.	%.
Sonneja ja lehmia ..	159	64	40.3	Lampaita.....	5	1	20.0
Hiehoja ja isoja vasi-				Sikoja	100	33	33.0
koita	107	7	6.5	Porsaita	7	6	85.7
Pikkuvaskoita	93	11	11.8	Hevosia	4	2	50.0
				Yhteensä	475	124	26.1

Sairasosastossa teurastettiin tai obdusoitiin vuoden kuluessa seuraavat 14 eläintä:

Sonneja	1	Pikkuvaskoita	1
Lehmiä	5	Lampaita	1
Hiehoja	1	Sikoja	5

Tarttuvia tauteja ei ole todettu. Käytännöllisistä syistä lukeutuvat nämä tapaukset teurastushalleissa esiintyviin tapauksiin.

Tarkastuseläinlääkärien toteamat taudit ja niistä johtuvat toimenpiteet käyvät selville taulukosta I.

Cysticercus inermis taudin esiintymisestä mainittakoon seuraavaa. Kyseessä oleva loiseläin todettiin 163 ruhossa. Yksinomaan kuolleita rakkuloita todettiin 91 ruhossa (55.8 %). Eläviä taikka sekä eläviä että kuolleita todettiin 72 ruhossa. 117 ruhossa löydettiin ainoastaan yksi rakkula (71.8 %). Enemmän kuin yksi rakkula löydettiin 46 ruhossa. Ainoastaan päässä tavattiin rakkulat 105 ruhossa (64.4 %), ainoastaan sydämessä 35 ruhossa (21.5 %), ainoastaan ruhossa 1 ja useammassa paikoissa 23 ruhossa. Lihantarkastamolla todettujen rakkulapitoisten ruhojen lukumäärä oli 39 (0.18 %) sekä teurastusosastoilla todettujen 124 (0.52 %) vastaavien eläinlajien ruhoista.

Tuberkuloosin esiintymisestä mainittakoon seuraavaa: Kaikissa 4 naudassa, joissa tuberkuloosia todettiin, olivat muutokset havaittavissa nieluntakaisissa rauhasissa, paitsi yhdessä, missä muutokset lisäksi olivat yleistä laatua. Sioissa olivat muutokset 32 tapauksessa ainoastaan huomattavissa nielurauhasissa, 43 tapauksessa ainoastaan suolirauhasissa, 5 tapauksessa sekä nielu- että suolirauhasissa ja 4 tapauksessa muissa paikoissa.

Cysticercus inermis ja tuberculosis tautien esiintymiset v. 1934—36 ilmenevät alla olevasta yhdistelmästä:

Vuosi.	<i>Cysticercus inermis</i> .		Tuberculosis.			
	Nautojen luku.	%.	Nautojen luku.	%.	Sikojen luku.	%.
1934	158	0.38	3	0.007	8	0.05
1935	140	0.36	12	0.03	30	0.15
1936	163	0.36	4	0.02	84	0.35

Teurastamon tulot ja menot. Talousarvion mukaan oli kertomusvuonna tuloja arvioitu kertyvän yhteensä 3,450,000 markkaa, siitä 600,000 markkaa teurastusosastojen, 800,000 markkaa lihan tarkastamon, 950,000 markkaa tukkumyyntihallin, 300,000 markkaa kuljetusratojen y.m. käyttämisestä, 761,360 markkaa muita tuloja ja 38,640 markkaa luontoisetujen korvausta. Todellisuudessa tulot nousivat yhteensä 4,020,449:65 markkaan.

Eri tuloerät ilmenevät seuraavasta yhdistelmästä:

Smk.		Smk.	
Teurastusosasto	847,976: 75	Konttorihuoneiden, ravintolan, bensiniinjakeluaseman ja karsinain vuokrat	67,864: 65
Lihantarkastusosasto	715,114: —	Heinien ja kaurarouheiden myynti	11,758: 15
Tukkumyyntihalli	1,071,440: 35	Jäiden myynti	39,562: 50
Juoksuratojen, y.m. laitteiden käyttö	290,407: 65	Vaunujen puhdistus y.m. ..	144,606: 70
Suolipesimön käyttö	86,846: —	Vuotavaraston vuokrat ja ostoluvat	116,803: 55
Karjatalien käyttö	24,965: —	Muut tulot	13,199: 55
Punnitusmaksut	25,481: —	Luontoisetujen korvaaminen	40,848: —
Esijäähdyttämön ja riippuvien ruhojen osaston käyttö sekä säilytyskammioiden vuokrat	523,575: 80		
		Yhteensä	4,020,449: 65

Kertyneet tulot olivat siis 570,449: 65 markkaa eli 16.3 % arvioitua määrää suuremmat. Teurastusosastojen tulot osoittivat 247,976: 75 markan, tukkumyyntihallin 121,440: 35 markan, muut tulot 293,302: 90 markan ja luontoisetujen korvaukset 2,208 markan ylitystä ja lihan tarkastamon tulot 84,886 markan ja kuljetusratojen y.m. käyttämisestä kertyneet tulot 9,592: 35 markan vajausta talousarvioon nähden.

Alla olevat luvut osoittavat miten kokonaistulot jakautuivat eri kuukausiin:

	Smk.		Smk.
Tammikuu	317,413: 35	Heinäkuu	358,340: 65
Helmikuu	250,298: 25	Elokuu	350,330: 10
Maaliskuu	250,106: 80	Syyskuu	394,968: 05
Huhtikuu	316,198: 45	Lokakuu	474,657: 55
Toukokuu	292,743: 55	Marraskuu	388,327:—
Kesäkuu	249,584: 35	Joulukuu	377,481: 55
Yhteensä 4,020,449: 65			

Kaupungin v:n 1936 talousarvioon merkittiin teurastamoa varten määrärahoja yhteensä 3,743,414 markkaa, johon kertomusvuoden kuluessa myönnettiin lisämäärärahoja yhteensä 4,780 markkaa ja lisättiin tilille Yleisten laitteiden kunnossapito siirtomääräraha 39,860: 45 markkaa. Kaikkiaan oli siis käytettävissä 3,788,054: 45 markkaa, mistä käytettiin 3,557,124 markkaa. Viimeksi mainittuun määrään sisältyy myös teurastamon tilitysvuokra 1,152,900 markkaa. Säästöä jäi 230,930: 45 markkaa. Eri menoeriin määrärahat ja kustannukset jakautuivat seuraavasti:

	Talousarvion määräraha, Smk.	Lisämääräraha, Smk.	Menot tilien mukaan, Smk.	Säästö (+) tai ylitys (—), Smk.
Palkkiot	29,000: —	—	26,300: —	+ 2,700: —
Sääntöpalkkaiset virat	882,080: —	3,100: —	862,920: —	+ 22,260: —
Palkkasääntöön merkitsemättömät pysyvät virat ..	95,904: —	1,280: —	97,184: —	—
Tilapäistä työvoimaa	371,640: —	400: —	354,419: 90	+ 17,620: 10
Kesälomasijaiset	23,840: —	—	22,250: —	+ 1,590: —
Vuokra	1,152,900: —	—	1,152,900: —	—
Lämpö	161,200: —	—	163,107: 70	— 1,907: 70
Valaistus	55,000: —	—	51,203: —	+ 3,797: —
Siivoaminen	5,000: —	—	4,783: 85	+ 216: 15
Vedenkulutus	160,600: —	—	139,338: 60	+ 21,261: 40
Puhtaanapito	45,000: —	—	18,791: 75	+ 26,208: 25
Painatus ja sidonta	40,000: —	—	39,415: 45	+ 584: 55
Tarverahat	95,000: —	—	94,994: 10	+ 5: 90
Vaatteiden pesu	8,000: —	—	7,154: 25	+ 845: 75
Koneitten ja työkalujen hankinta	36,780: —	—	34,999: 10	+ 1,780: 90
Yleisten laitteiden kunnossapito	¹⁾ 164,860: 45	—	123,011: 20	+ 41,849: 25
Tapaturmavakuutusmaksut ..	30,000: —	—	2,677: 55	+ 27,322: 45
Käyttövoima	338,500: —	—	268,930: 80	+ 69,569: 20
Rehut ja kuivikkeet	12,135: —	—	8,222: 50	+ 3,912: 50
Tarveaineet	75,835: —	—	84,520: 25	— 8,685: 25
Yhteensä	3,783,274: 45	4,780: —	3,557,124: —	+ 230,930: 45

¹⁾ Siitä 39,860: 45 markkaa siirretty v:sta 1935.

I. Eri eläinlajien takavarikoimisyyt sekä taka-

Hylkäämisen, erikoisen käsittelyn tai bakteriologisen tutkimisen syy.	Takavarikoimisia, jotka koskivat:								Takavarikoimisia yhteensä.	Toimenpide.			Koko ruhoja koskevia bakteriologisia tutkimuksia.		
	Sonneja ja härkiä.	Lehmiä.	Hiehoja ja suurempia vasikoita.	Pikkuvasikoita.	Lampaita ja vuonia.	Sikoja.	Porsaita.	Hevosia.		Suojattua, saavustettua, palvuttua tai muuten kestäväksi teht. lihaa.	Hylkää- minen.	Koko eläimiä tai elinten osia.		Koko ruhoja tai ruhojen osia.	Erikoiskäsittely.
Lihantarkastamo.															
Abscessus. Märkäpesäkkeet	11	3	—	—	—	11	—	—	—	25	7	18	—	2	
Actinomycosis. Sädesienitauti. . .	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	—	
Angiectasia hepatis. Pilkkumaksa	9	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	9	—	—	
Arthritis, bursitis, gonitis. Nivel- tai limapussintulehdus	8	—	20	—	—	2	—	1	—	31	20	11	—	6	
Cachexia. Nääntyminen	2	—	4	—	4	—	—	—	—	10	5	5	—	—	
Cystae. Rakkokasvaimet	6	2	1	—	—	—	—	—	—	9	—	9	—	—	
Cysticercus inermis. Matorakkulat	10	14	54	—	—	—	—	—	—	78	1	39	38	—	
Cysticercus tenuicollis. Matorakkulat	—	—	—	—	5	2	—	—	—	7	—	7	—	—	
Distomatosis. Maksamadot	14	417	55	1	286	—	—	—	—	773	—	773	—	—	
Erysipelas suis. Sikaruusu	—	—	—	—	—	6	—	—	—	6	3	3	—	3	
Haemorrhagia, fractura, contusio. Verenvuodot, luunmurtumat, ruhjevammat	21	6	3	1	46	1	6	—	—	84	79	5	—	—	
Hepatitis. Maksatulehdus	17	1	3	—	—	3	4	2	—	30	10	20	—	18	
Icterus. Keltatauti	—	—	16	—	—	—	—	—	—	16	8	8	—	—	
Kehittymättömyys	—	—	70	4	—	—	—	—	—	74	37	37	—	—	
Likaantuminen	11	89	11	6	13	—	—	—	—	130	8	122	—	—	
Mastitis. Utaretulehdus	47	—	—	—	5	—	—	—	—	52	9	43	—	19	
Metritis. Kohtutulehdus	15	1	—	—	2	—	—	—	—	18	8	10	—	16	
Nephritis. Munuaistulehdus	3	—	4	—	1	2	—	—	—	10	3	7	—	4	
Osteomalacia, rachitis. Luunpehmeneminen, riisi	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	1	1	—	—	
Pericarditis. Sydänpussintulehdus	3	—	—	—	5	—	—	—	—	8	—	8	—	3	
Pilaantuminen	7	40	214	548	48	188	—	—	—	1,045	399	646	—	—	
Pneumonia. Keuhkotulehdus	3	3	2	8	12	4	—	—	—	32	4	28	—	6	
Rehu-, kalttausvesi-, veriaspiratio	15	193	196	2	151,289	—	—	—	—	1,710	—	1,710	—	—	
Septicaemia. Verenmyrkytys	—	—	104	—	—	—	—	—	—	104	52	52	—	—	
Tuberculosis. Nystyrätauti	—	—	—	—	4	—	—	—	—	4	—	4	—	—	
Vaccin. variol. Istutusrokko	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88	
Vieras haju, väri, maku	12	34	77	9	45	1	—	—	—	178	102	76	—	4	
Aliae invasiones. Muut loistaudit	—	3	—	44	3	1	—	—	—	51	—	51	—	—	
Alii morbi. Muut taudit	2	43	14	147	21	14	4	5	—	250	107	143	—	102	
Yhteensä	48	878	675	1,013	451	1,651	13	20	1)	4,749	863	3,848	38	271	

1) 1,059.2 kg, jotka hylättiin.

varikoimisen aiheuttamat toimenpiteet.

Hylkäämisen, erikoisen käsittelyn tai bakteriologisen tutkimisen syy.	Takavarikoimisia, jotka koskivat:								Takavarikoimisia yhteensä.	Toimenpide.				Koko ruhoja koskevia bakteriologisia tutkimuksia.
	Sonneja ja härkiä.	Lehmiä.	Hiehoja ja suurempia vasikoita.	Pikkuvasikoita.	Lampaita ja vuohia.	Sikojä.	Porsaita.	Hevosia.		Hylkää- minen.	Erikoiskäsittely.			
											Koko elimiä tai elinten osia	Kokoruhoja tai ruhojen osia.		
Teurastusosastot.														
Abscessus. Märkäpesäkkeet	11	87	12	—	—	58	—	—	168	38	130	—	13	
Actinomycoſis. Sädesienitauti..	6	21	3	—	—	—	—	—	30	1	29	—	—	
Angiectasia hepatis. Pilkku- maksa	4	62	2	1	—	—	—	—	69	—	69	—	—	
Arthritis, bursitis. Nivelpussin- tulehdus	—	13	—	—	—	9	—	—	22	22	—	—	—	
Cystae. Rakkokasvaimet	1	15	1	—	—	2	—	—	19	—	19	—	—	
Cysticercus inermis. Matorakku- lat	50	84	110	4	—	—	—	—	248	3	124	124	—	
Cysticercus tenuicollis. Matorak- kulat	—	—	—	—	—	33	—	—	33	2	31	—	—	
Distomatosis. Maksamadot	470	2,642	374	—	289	—	—	—	3,775	—	3,775	—	—	
Erysipelas suis. Sikaruusu	—	—	—	—	—	10	—	—	10	1	9	—	8	
Haemorrhagia, fractura, contusio. Verenvuodot, luunmurtumat, ruhjevammat	3	16	5	1	3	72	—	—	100	79	21	—	4	
Hepatitis. Maksatulehdus	1	12	1	1	—	16	—	—	31	3	28	—	5	
Icterus. Keltatauti	—	—	—	—	—	2	—	—	2	1	1	—	2	
Likaantuminen	—	1	1	—	—	—	—	—	2	1	1	—	—	
Mastitis. Utaretulehdus	—	147	1	—	—	9	—	—	157	8	149	—	8	
Metritis. Kohtutulehdus	—	2	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—	2	
Nephritis. Munuaistulehdus. . . .	—	9	1	2	—	7	—	2	21	2	19	—	5	
Osteomalacia, rachitis. Luun- pehmeneminen, riisi	—	—	—	—	—	2	2	—	4	2	2	—	1	
Pericarditis. Sydänpussintuleh- dus	6	26	—	—	—	183	—	—	215	5	210	—	14	
Pleuritis. Keuhkopussintulehdus	—	4	—	—	—	144	—	—	148	—	148	—	2	
Pneumonia. Keuhkotulehdus . . .	—	11	—	—	2	212	2	—	227	4	223	—	8	
Rehu-, kaltausvesi-, veriaspira- tio	110	315	351	—	8	5,023	—	—	5,807	—	5,807	—	—	
Tuberculosis. Nystyrätauti	—	3	1	—	—	79	1	—	84	—	84	—	—	
Tumores. Kasvannaiset	1	8	—	—	—	—	—	—	9	—	9	—	—	
Vieras haju, väri, maku	—	4	—	—	—	3	—	—	7	3	4	—	3	
Aliae invasiones. Muut loistaudit	1	—	—	—	11	10	—	1	23	—	23	—	—	
Alii morbi. Muut taudit	6	146	14	2	12	109	2	4	295	66	229	—	34	
Yhteensä	670	3,628	877	11	325	5,983	7	7	11,508	242	11,145	121	109	

Huom.: Taulukkosarekkeeseen Koko elimiä tai elinten osia merkityt luvut eivät koske yksityisten elinten lukua, vaan niitten eläinten lukua, joista ne on hylätty.

II. Septikemian varalta laboratoriossa tutkitut ruhot.

Tutkimuksen syy.	Nau- toja.		Isoja vasik.		Pikku- vasik.		Lam- paita.		Sikoja.		Por- saita.		Hevo- sia.		Yhteensä.
	Septi- kemisiä.	Ei sept. kemisiä.	Septi- kemisiä.	Ei sept. kemisiä.	Septi- kemisiä.	Ei sept. kemisiä.	Septi- kemisiä.	Ei sept. kemisiä.	Septi- kemisiä.	Ei sept. kemisiä.	Septi- kemisiä.	Ei sept. kemisiä.	Septi- kemisiä.	Ei sept. kemisiä.	
Abscessus. Märkäpesäkkeet	—	8	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	15
Ajettuneet rauhaset	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Arthritis. Luu-, niveltulehdus	—	1	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Ascitis. Vesitauti	1	2	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	4
Avitaminose. Vitamiinipuute	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Dermatitis. Ihotulehdus	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Enteritis. Suolitulehdus	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	—	—	—	4
Erysipelas. Sikaruusu	—	—	—	—	—	—	—	—	4	8	—	—	—	—	12
Fractura. Luunmurtuma	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Gastritis traumatica. Trau- maattinen tanutulehdus	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Hepatitis. Maksatulehdus	4	11	2	—	2	—	—	—	3	2	—	—	1	—	25
Hätäteurastus	2	7	—	—	1	—	—	—	1	3	—	—	—	—	14
Haemorrhagia. Verenvuoto	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	3
Icterus. Keltatauti	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2
Lienitis. Pernatulehdus	1	—	1	5	4	—	1	—	—	—	—	—	—	—	12
Mastitis. Utaretulehdus	4	27	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	33
Metritis. Kohtutulehdus	1	16	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	18
Nephritis. Munuaistulehdus	1	3	—	—	1	—	—	—	—	2	—	—	1	—	8
Obstipatio. Umpitauti	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Paresis puerperalis. Poikima- halvaus	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Pericarditis. Sydänpussintu- lehdus	—	14	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	16
Pericarditis traumatica. Traumaattinen sydänpus- sintulehdus	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Peritonitis. Vatsakalvontu- lehdus	—	4	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	5
Phlegmone. Ajotulehdus	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Pleuritis. Rintakalvontulehd.	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Pneumonia. Keuhkokuume	—	5	1	1	—	—	—	—	5	—	1	—	1	—	14
Polyarthritis. Moniniveltu- lehdus	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Pyelonephritis. Munuais- ja munuaisaltaantulehdus	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Prolapsus uteri. Kohdun esiin- luiskahdus	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Punaiset rauhaset	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Rachitis. Luunhauraus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Septikemian merkkejä	—	7	1	6	38	22	—	—	1	2	1	—	—	—	78
Urticaria. Nokkoskuume	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2
Vaccin. variol. Rokotusai- neella käsitellyjä vasikoita	—	—	88	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88
Vieras haju	1	2	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1	—	—	6
Vieras väri	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2
Ödema. Vesipöhö	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Elimiä puuttuu	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Yhteensä	16	122	1	102	49	41	—	2	12	42	3	4	1	2	397

III. Lihan tukkuhinnat Helsingissä vuonna 1936.

Kuukausi ja hinta- taso.	Naudat.			Juottovasikat.			Pikkuvassikat.			Lampaat.			Siat.		
	Paras laatu.	Keski- laatu.	Huon. laatu.	Paras laatu.	Keski- laatu.	Huon. laatu.	Paras laatu.	Keski- laatu.	Huon. laatu.	Paras laatu.	Keski- laatu.	Huon. laatu.	Paras laatu.	Keski- laatu.	Huon. laatu.
Hinta kilogrammalta, markkaa ja penniä.															
Tammikuu, korkein	8—	7—	5—	14—	12—	10—	—	—	—	11—	10—	9—	11 25	11—	10—
» alin....	7 50	6 50	4—	13—	11—	8—	—	—	—	10—	9—	7—	10 50	10—	9—
Helmikuu, korkein	8 50	8—	6 50	14—	12—	10—	—	—	—	12 50	11 50	9—	12—	11 50	11—
» alin....	8 25	7 50	5—	13—	11—	9—	—	—	—	11 50	10—	8—	11 25	10 75	9—
Maaliskuu, korkein	8 50	7 50	5 50	13—	11—	9—	—	—	—	11 50	11—	8—	11 75	11 50	10 50
» alin....	8—	7—	5—	13—	11—	9—	—	—	—	11—	10—	8—	11 75	11 50	10 50
Huhtikuu, korkein	9—	7 75	6—	13 50	12—	10—	—	—	—	12 50	11 50	8—	11 50	11—	9 50
» alin....	8 50	7 50	5—	13—	11—	9—	—	—	—	12—	10—	7—	10—	9 50	8—
Toukokuu, korkein	9—	8—	6—	14—	12—	10—	5—	4—	4 50	12—	10 50	7—	11 75	11 50	9 50
» alin....	8 50	7 50	5—	12—	11—	9—	5—	4—	4 50	11—	10—	7—	11—	10 50	8 50
Kesäkuu, korkein	8 50	7 50	5 50	14—	12—	9—	5—	—	4 50	12—	11—	7—	12 25	11 75	10—
» alin....	8 25	7—	4—	13 50	12—	9—	5—	—	4 50	11 50	10—	7—	11 50	11—	9—
Heinäkuu, korkein	9 75	9—	6 50	14—	13—	11—	5 50	—	5—	12 50	11—	8—	13—	12 50	10 50
» alin....	8 50	7 50	5 50	13—	11—	8—	5 50	—	5—	12—	10 50	7—	12—	11 50	10—
Elokuu, korkein	9—	7 50	6—	14—	12—	10—	5 50	—	5—	12 50	11 50	8—	13—	12 50	10 50
» alin....	8 75	7 50	5 50	13—	11—	9—	5 50	—	5—	11—	10—	7—	12 75	12 25	10—
Syyskuu, korkein	9—	7—	5 50	13—	11—	9—	5 50	—	5—	12—	11—	7—	12 75	12 25	10—
» alin....	8—	6 50	5—	13—	11—	9—	5—	—	5—	9—	8—	6—	12—	11—	9 50
Lokakuu, korkein	8—	6 50	4 50	13 50	12—	9—	5 50	—	5—	9—	8—	6 50	12—	11 50	10—
» alin....	7 50	5 50	4—	13—	11—	9—	5 50	—	5—	8 50	7—	6—	11 50	11—	9 50
Marraskuu, korkein	8—	6 50	4 50	14—	12—	10—	5 50	5—	5—	10—	9—	8—	12—	11 50	10—
» alin....	7 50	6—	3—	13 50	11—	9—	5 50	5—	5—	9—	8—	7—	11 25	10 75	9 50
Joulukuu, korkein	8—	7—	5—	14—	12—	10—	5 50	5 50	5 25	11—	10—	8—	13 50	13—	12—
» alin....	7 50	6 50	4—	13 50	11—	9—	5 50	5—	5 25	9—	8—	7—	12—	11—	9—

IV. Lihantuonti Helsinkiin rautateitse muille asemille kuin teurastamon raiteeseen sekä meritse Viroota vuosina 1934—36.

Vuosi ja kuukausi.	Töölön tavara- asema.	Helsingin pikata- ra-asema.	Sör- näisten asema.	Vallilan asema.	Kaikki.	Viroota tuotua lihaa.	Kaiken kaikkiaan.
	kg.						
1936.							
Tammikuu	1,727	6,676	—	1,263	9,666	100,863	110,529
Helmikuu	4,898	10,114	—	796	15,808	80,621	96,429
Maaliskuu	7,349	2,929	—	325	10,603	30,598	41,201
Huhtikuu	6,969	10,052	—	9,835	26,856	38,962	65,818
Toukokuu	164	7,376	—	2,905	10,445	42,610	53,055
Kesäkuu	19	7,235	—	4,816	12,070	15,608	27,678
Heinäkuu	68	3,905	—	1,852	5,825	29,715	35,540
Elokuu	314	2,945	—	3,610	6,869	—	6,869
Syyskuu	—	6,477	—	6,034	12,511	—	12,511
Lokakuu	1,685	4,838	—	19,447	25,970	—	25,970
Marraskuu	535	7,144	—	11,844	19,523	—	19,523
Joulukuu	3,964	8,638	—	4,702	17,304	81,399	98,703
Koko vuosi	27,692	78,329	—	67,429	173,450	420,376	593,826
1935	25,864	100,905	6,421	45,941	179,131	474,201	653,332
1934	37,742	149,042	85,463	—	272,247	197,025	469,272